

**ARCHEOLOGISCH
MUSEUMBADUHENNA
HEILOO**

NIEUWSBRIEF

- juni 2019 -

***

Redactioneel

Er gebeurt van alles op het terrein van de lokale archeologie en het museum. Lees wat Fons Morsch, Lou Sinke en Wim Maan hebben geschreven voor deze Nieuwsbrief.

Wij houden u graag op de hoogte.

***

Wisseling in het bestuur

Onze secretaris Verena Schulze heeft aangegeven dat zij bedankt voor het bestuurslidmaatschap en de functie van secretaris neerlegt. Om persoonlijke redenen kan zij de bestuursverantwoordelijkheid niet langer dragen. Jammer, maar dat respecteren wij natuurlijk in een vrijwilligersorganisatie.

Verena heeft de functie drie jaar lang met veel energie en met volle toewijding vervuld. Wij zijn haar daar zeer erkentelijk voor en hebben dat uitgesproken in haar laatste bestuursvergadering.

Ondertussen hebben we ook geïnformeerd bij onze vrijwilligers of iemand de functie van secretaris zou willen en kunnen vervullen. Gelukkig hebben we die gevonden in de persoon van Dick Bakker, actief bij de werkgroep documentatie. Hij meldde zich spontaan aan en na een eerste verkennende gesprek gaat hij vanaf 1 juli de taak van secretaris vervullen.

Fijn dat dat zo snel en op deze manier is opgelost!

Het bestuur bedankt Dick voor zijn medewerking en wenst hem een prettige tijd als secretaris van Baduhenna!

***

Opgraving Fontein Verschuiriaan in Heiloo

Op verzoek van de gemeente Heiloo en van de eigenaar van de grond hebben vrijwilligers van Baduhenna archeologisch onderzoek verricht op een perceel grond aan de Fontein Verschuiriaan. De oude woning is daar gesloopt en binnenkort wordt er een nieuwe woning gebouwd. Het braakliggende terrein was geschikt om een booronderzoek te doen en proefsleuven te graven. Gelukkig wilde de eigenaar volop meewerken en zo konden we begin april aan de slag. Ter voorbereiding werden projecten in de omgeving bekeken, maar er kwam weinig informatie over dit gebied ter beschikking. Het perceel aan de westkant van Heiloo bevindt zich óf op de rand van de strandwal óf al in de voormalige strandvlakte. Sporen en het bodemprofiel zouden daar duidelijkheid over kunnen geven. Het zou ook goed mogelijk zijn, dat er sporen van menselijke aanwezigheid (antropogene sporen) worden gevonden in de vorm van paalsporen, waterputten of drinkkuilen.

Bij de aanvang van de werkzaamheden is eerst het terrein verkend. Op de plaats waar de vorige woning stond was de bodem ernstig verstoord. Daarom werd gekozen voor een boortraject in de minder verstoorde grond in een lijn O – ZZW aan de rand van het perceel. Haaks daarop werd een tweede traject O – NNO uitgezet. In totaal werden 7 boringen verricht met een onderlinge afstand van 5 meter. De boringen zijn beschreven. We verkregen geen specifieke informatie op een klein venig laagje na, dat zich in het ZZW onderin de boring bevond, vlak boven het punt waarop het grondwater werd bereikt.

Vervolgens werd de proefsleuf gegraven, ongeveer een meter breed en tot een diepte van $\pm 1,40$ meter. Dan werd het grondwater bereikt. Het profiel vertoonde over het algemeen eenzelfde patroon: een laag humeus zand van 20 – 30 cm op afnemend humeus matig fijn zand van 50 cm. Dit duidt op een laag stuifzand. Daaronder bevindt zich steeds een laag van ± 20 cm met rode verkleuringen door de aanwezigheid van ijzer en met insluitsels van ijzeroer. In de rest van het profiel kleurt de grond niet meer geel/rood maar grijs. Dat duidt op zuurstofarme (gereduceerde) omstandigheden. Het zand is nog steeds zeer fijn en er bevinden zich geen schelpresten in. We hebben hier dus te maken met door de wind afgezet zand. Vanaf 8 meter van het beginpunt tot aan het einde van proefsleuf 1 (21 m) bevindt zich een venig laagje in de ondergrond van ± 20 cm dikte. Het is grijs zand met venig materiaal erin, zeker geen plak puur veen. Het duidt op wat verspoeling in een laag gedeelte, misschien een stroomgeultje. Van 8,20 – 8,80 m zit een lens van klei onder deze veenlens. Dit duidt op een greppel die O-W door de put loopt. In deze kleilaag vonden we sporen van rietveen.

Op deze plaats troffen we één van de twee aardewerkvondsten van deze opgraving: een scherp keramiek, een wand-bodem fragment. De andere vondst kwam uit put 2 en bestond uit de afgebroken steel van een bakpan, rood aardewerk, geglazuurd. Er zijn verder geen sporen van antropogeen handelen gevonden. Een hoogtemeting d.m.v. waterpassing vanaf een vast peilpunt leverde geen grote variatie in hoogte op in het huidige landschap

Onze conclusie is dat we onderzoek hebben gedaan op de rand van de strandwal aan de westzijde van Heiloo. Er zijn geen sporen gevonden van menselijke aanwezigheid tot de diepte waarop wij konden graven, max. 1,60 m. Het heeft hier in het verleden regelmatig flink gestoven gezien de samenstelling van de grond in het profiel. Wellicht was bewoning daardoor niet mogelijk. Mogelijk is het gebied tot de bouw van de woningen in de jaren 50 van de vorige eeuw slechts gebruikt om het vee te weiden als de omstandigheden gunstig waren.

Wij, de vrijwilligers van Baduhenna, verrichtten deze opgraving 'in eigen beheer'. We danken de gemeente en de eigenaar van het perceel voor de geboden kans en de burens Boll voor de hulp bij de uitvoering. Het was een leerzame ervaring!

Zomaar een verhaal uit het dagelijks leven van Baduhenna.

Tijdens de Lentefair op het Landgoed Willibrordus word ik buiten aangesproken door twee dames. Zij hebben een archeologische vondst in te brengen. Een klein voorwerpje wordt na enig zoeken uit de tas gehaald. Op het eerste zicht heeft het een gelijkenis met een ouderwets kattenkopje (dropje in de vorm van zittende kat). Het kan van ijzer zijn en lijkt flink in het roest te zitten. Aangezien de vrolijke dames voor de Lentefair zijn gekomen geven ze het voorwerpje af en zullen zij later terugkomen voor het verstrekken van gegevens. Iets waar ik op aandring.

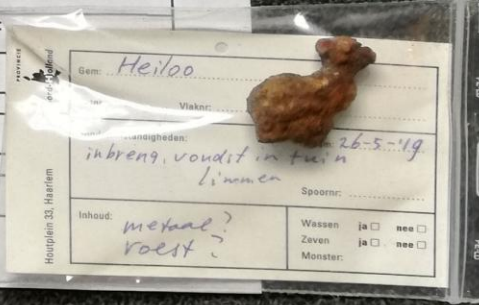
Zo gezegd, zo gedaan. Zij komen de trap af en worden ontvangen door een archeologisch onderlegde collega. Deze vult met hen een vondstkaartje in.

Ja onder alle omstandigheden is archeologie een serieuze zaak. Zo staat nu vastgelegd: "Inbreng, vondst in tuin – Rijksweg Limmen; Kippenren – Metaal? Roest?" Ook wordt er een formulier "Inbreng archeologisch voorwerp" toegevoegd. Nu staat er voor iedereen te lezen "Opgegraven door kip ... Dank je wel Lisa de Kip!

Mocht u iets hebben wat archeologisch interessant kan zijn .. aarzel niet en kom het eens aan ons laten zien.

Formulier inbreng archeologisch voorwerp

Datum inbreng: 26-5-'19	Ingenomen door: F
Gegevens inbreng	
Ingebracht door:	Tel. nr.: 06-
Adres: o, Limmen	e-mailadres: zonnet.nl
Datum van de vondst: 26-5-'19	Plaats van de vondst: Tuin/Kippenren
Omschrijving voorwerp: klein versteend/iets verroest lijkt op kat/lovis.	Vondstomstandigheid: in de kippenren, opgegraven door Lisa de Kip
Vermoedelijke beschrijving/herkomst: onbekend	Bedoeling/vraag van de inbrenger: wat is dit?
Verwerking inbreng	
Voorwerp achtergelaten: ja/nee	Vondstkaartje gemaakt: ja/nee
Codering voorwerp:	Voorwerp opgeborgen op plaats:
Code ABC-mappen:	Coördinaten vindplaats:
Melding depot:	Melding ARCHIS:
Terugmelding aan inbrenger	
Datum:	Rapporteur:
Uiteindelijke plaats voorwerp	
Museum / depot / restauratie / overig, nl:	

Toevalsvondsten

Ook tijdens de openingsuren van het museum lopen er regelmatig mensen binnen met toevalsvondsten; voorwerpen die zijn gevonden bij het werken in de tuin of een wandeling tijdens een vakantie.

Hier twee voorbeelden.

Tijdens het tuinieren vindt Rolina Boekel uit Alkmaar (Huiswaard) deze tinnen lepel. In het boek *Opgravingen in Amsterdam – 20 jaar stadskernonderzoek (1977)* staat een dergelijke lepel afgebeeld. De lepel wordt gedateerd 2e helft 17e / 1e helft 18e eeuw. De lepel is gegoten; opvallend is de spatelvormige steelbeëindiging met inkepingen. Op de achterzijde staat een merk dat helaas niet te duiden is. Rolina heeft de lepel aan Baduhenna in bruikleen gegeven en deze is nu in de vriendenvitrine geplaatst.

Op vakantie in Engeland doet de familie Meerman tijdens een strandwandeling een bijzondere vondst: een steenachtig voorwerp of ..... is het een bot? Wij hebben aanvankelijk geen idee, dr. Lisette Kootker – bio-archeoloog aan de Vrije Universiteit kan ons duidelijkheid verschaffen. Na overleg met enkele collegae stelt ze vast dat het gaat om een versteend bot van een landzoogdier uit het Pleistoceen (geologisch tijdvak van 2,58 miljoen tot 11,7 duizend jaar geleden). De familie Meerman heeft dit object in bruikleen gegeven en het is nu in de vriendenvitrine van het museum te zien.

Fijn zulke inbreng te ontvangen!

Activiteiten in de komende maanden

Hoewel het juni is als u deze nieuwsbrief ontvangt en juli meestal een rustige maand is wat betreft activiteiten bij Baduhenna, blikken we toch al vooruit naar de gebeurtenissen in het najaar. Noteer in uw agenda, want er staat veel op het programma!

- In het weekend van **30 augustus** is er het festival 'Willibrordus draait door'. Er zijn allerlei activiteiten op het Landgoed Willibrordus gepland en ons museum zal geopend zijn. Er komt een speciale bijlage in de Uitkijkpost met alle informatie. Hou die dus in de gaten!
- Een week later - **7 september** - is het tijd voor Uit&Zo, de culturele manifestatie rond de bibliotheek. Wij zullen met een kraam vertegenwoordigd zijn op de markt, samen met de andere musea op het Landgoed Willibrordus.
- In het weekend van **14 en 15 september** zijn er de Open monumentendagen. Dit jaar is het thema 'Plekken van plezier'. Wij besteden in onze tentoonstellingsruimte speciale aandacht aan de voorwerpen die duiden op plekken van plezier door de tijden heen. Denk aan glissen om te schaatsen, bikkels om mee te bikkelen en kolsloffen voor het kolfspel. Er kunnen Oudhollandse spelletjes gespeeld worden en op zondagmiddag is er een demonstratie van het aloude kolfspel op een echte kolfbaan!
- Dan is het even rustig tot op **29 september** de najaarsmarkt wordt georganiseerd op het Landgoed Willibrordus. We zijn ook dan weer open van 11.00 – 17.00 uur.
- Van **11 – 13 oktober** zijn er de Nationale Archeologiedagen. De speciale actie daarvoor is nog in de planning, u hoort daar nog meer over!

Zien wij u ook bij een van deze manifestaties? Wees van harte welkom!

***
Voor nadere informatie over Archeologisch museum Baduhenna

<http://www.baduhenna.nl/>

**ARCHEOLOGISCH
MUSEUMBADUHENNA
HEILOO**

MUSEUM

secretariaat & werkruimte
Stichting Regionale Archeologie Baduhenna
Kennemerstraatweg 464, 1851NG Heiloo
Telefoon 072 – 533 47 37
E-mail: info@baduhenna.nl